

Solidaritat lliberal

Una societat benemèrita, «El Sitio» de Bilbao, que no té altre defecte que el seu accentuat unitarisme, ha iniciat, amb un manifest, la que podríem nomenar Solidaritat Lliberal. Desitja una unió democràtica que defensi les llibertats ja seculars. Demana que es formi la guàrdia entorn del sufragi universal i del parlament.

La nostra devota conformitat per a aquest front únic de la Llibertat. Les dretes avancen, s'organitzen, s'afirmen en les seves posicions i volen arribar al govern. Ens tornem a trobar com sota la Reina Gobernadora, a la mort de Ferràn VII. Sols que ara no existeix una qüestió dinàstica, però existeix com aleshores una qüestió de principis, i és curiós, que la defensa dels principis lliberals hagi estat iniciada a Bilbao, permanent vila invicta en les guerres civils, ciutat lliberal en mig de la bella Vendée.

Ara Bilbao, amb tota la seva tradició constitucional, crida per a aixecar un setí ideal posat a la seva ànima. El Nord torna a pendre tot el seu simbolisme, però aquesta vegada, el Nord intenta la restauració, no de la tradició religiosa i monàrquica, sinó de la tradició civil i lliberal. Aquest és el gran valor del manifest d'«El Sitio» encara que es frustra. L'Espanya que ha conservat el culte

de 8 morts per la llibertat, i en la qual encara no s'han acabat de perdre les palpitations de les antigues lluites romàntiques, torna a cridar «present!» en els dies de crisi del lliberalisme.

Bé es podien retreure doctrines, o invocar exemples europeus, o cercar, com alguns han intentat, fórmules acomodaticies d'un lliberalisme oportunista. «El Sitio», ha preferit ostentar tota la seva força sentimental del seu nom, comprènent que la Llibertat, com un mite, encara pot excitar els cors.

Es clar que per a constituir el front únic lliberal, apareixeran partidismes respectables, i que un socialista podrà invocar la lluita de classes, i un sindicalista, el seu apoliticisme, i un nacionalista el seu desinterès, i un dinàstic el seu recel, però és tan elemental lo que es demana, és tan denominador comú de totes les escoles, que ningú podrà menyspreuar lo fonamental per lo circumstancial.

Nosaltres tenim la plena seguretat de que la creuada lliberal, feta amb intel·ligència, i sense caure, sistemàticament, en progressismes sentimentals, aconseguiria una força enorme que agafaria les grans ciutats i les grans viles, extenent-se fins al camp, sempre que es condemnés la vella política. Les dues forces que dividiren l'Espanya del segle XIX, tornen a estar davant per davant. Les dretes, espontàniament, per convergència, tenen una unitat. Les esquerres, no. Les esquerres estan dividides, fins en l'apreciació del moment. Però la demanda d'un exercici de lliberalisme, i l'oposició al govern de les dretes, pot aconseguir l'unitat lliberal, sostinguda solament, per a que tingui una eficàcia immediata. Entre un dinàstic lliberal i un socialista, no hi pot haver més que un punt concret de coincidència transitoria.

PARADOX

El Sedan dels conservadors anglesos

Qui ho diu que el món camina avui girat d'esquena als ideals de llibertat i democràcia? Qui ho diu que els camins nous són els de la dreta política i social? Aquí teniu el vast panorama mundial, en el qual s'han produït, en els darrers mesos, importants modificacions polítiques, en el sentit d'un acostament a les solucions esquerristes i una confirmació de la marxa de la societat humana, cap a un règim de llibertat política i d'igualtat social.

Al costat, o millor dit, al davant del sovietisme rus i del feixisme italià, essencialment antidemocràtic, hi ha el fracàs dels cops reaccionaris d'Alemanya, la creixença del moviment republicà a Grècia, la introducció de principis republicans en el règim turc, la victòria dels demòcrates en les eleccions nord-americanes, la victòria de lliberals i treballistes a les eleccions angleses i les perspectives de triomf del bloc de les esquerres en les pròximes eleccions generals de França.

Té una significació especial, en aquests moments, la derrota electoral que el dia 6 de desembre, sofriren els conservadors anglesos. La plataforma del proteccionisme duaner, triada pel govern de Mr. Baldwin, s'ha enfonsat. Han perdut els conservadors la majoria absoluta que tenien a l'anterior Cambra dels Comuns, i passen a formar, en la nova Cambra, una modesta majoria relativa, que es converteix en minoria amb relació als vots units dels treballistes i els lliberals. Mentre que aquests dos partits han vist augmentar considerablement la xifra dels vots obtinguts, els vots conservadors han minvat. I els resultats dels escrutinis adquireixen plena significació, com a expressius de la voluntat popular, si es

té en compte que a la Gran Bretanya gaudeixen del dret de sufragi les dones, i que el dia 6, acudí a les urnes el 71 per cent dels electors.

La derrota conservadora, en aquestes condicions, és una desfeta, un desastre. Ha estat un diari conservador de Londres, el *Daily Mail*, qui ha dit, acusant al primer ministre Mr. Baldwin, que aquest ha dut el partit a un Sedan electoral.

Sembla que els conservadors anglesos, a despit d'aquest fort fracàs, volen aguantar-se un quant temps més al poder, per a veure si mentretant madura el projecte d'una nova coalició conservadora-liberal que impedeixi la pujada del partit del Treball al poder. De totes maneres, el programa específicament conservador ha mort a l'Anglaterra, sigui quin sigui el govern que es pugui formar.

FULMEN

TOT PASSA

Es una veritat universalment reconeguda allò de la fragilitat de les coses humanes. Ja se sap, que no hi ha mal que duri cent anys. Els llatins coneixien aquestes veritats, i per ço deien que *post nubila, Phœbus*. Quedem, doncs, en que demà serà un altre dia.

Tot això vol dir, que ni ens ha de rodar el cap quan una ventada de la sort ens enfila, ni ens hem d'encaparrar quan una tanda de desgràcia ens escalfa l'esquena. En aquest món, avui hi som i demà també, i tan feble cosa és l'orgull del que té a les mans el pandero, com l'esglai del que veu el garrot voleiar sobre el seu cap.

De que la vanitat té sempre el seu edifici sobre la sorra, n'és un bon exem-

ple el senyor Dimas. Tenia el cap ple de fum, erquè, essent regidor, tothom anava amb afalacs i magarrufes. El sastre no li duia mai el compte; l'adroguer li donava el pes de tot; tenia un cipal per criat; al seu pas tothom brincava l'esquena; els diaris li deien *probo, integerrimo, ecunime* i una pila més de coses que ni ell sabia que ho fos; fins els gràfics havien dut el seu retrat. De la nitche a la manana, un 13 de setembre el tira daltabaix del candeler, i avui l'home va escorregut pels carrers, mal mirat de tothom i amb l'ail al cor pels resultats possiblement des agradables de l'inspecció que fan a l'Ajuntament.

I en el cas del senyor Dimas, s'hi troba gent força més alta. Què pinta avui En Romanones que fa quatre dies era, ademés de l'amo dels quartos que encara serva, l'amo d'Espanya? I En La Cierva que era el terror del món i ara no fa por ni a Múrcia? Tant aquests, com En Melquiades que s'ha quedat sense intel·lectuals, com En Sánchez Guerra que ho bofetejava tot, com En García Prieto que feia com aquell qui manava, com tants i tants altres que omplien setmanalment les planes de ninots del *Blanco y Negro*, ja no són ningú i passen pels carrers i no se'n adonen ni els guàrdies de seguretat.

Per tots aquests motius i davant d'aitals exemples, creiem nosaltres que ni s'han de bufar els núvols quan s'està en ple èxit, ni ens hem de posar a tremolar quan les coses van mal dades. Després d'un temps un altre en vé, i això del món vé a ésser uns atúfols.

Tot passa. Tinguem paciència.

JEPH DE JESPU

LA "GROSSA"

Aquest Primo de Rivera és un home excepcional: jo no sé pas d'on deu treure les ganes de treballar; ell sap fer de periodista, de ministre i governant, de quete del Directori, d'oradò i de general. Solet es fa la *Gaceta*, segons es pot comprovar, i perquè, cosa molt fàcil, no hi surti cap disbarat, o cap errada d'aquelles que causen un daltabaix, crec que corregeix les proves cada nit havent sopat.

Sorprenent-lo quasi sempre el sol en aquest treball, Reial Decrets i Reials Ordres les fa com qui menja pa; i que totes porten cua com està ben demostrat, un altre ja plegaria, però el marquès d'Estella, cal jo érec, que el dia que deixi el lloc que ara està ocupant, i que la feina li minvi i que tingui de matar els temps, lliure de cabòries, disgustos i mals de cap, s'entristirà desseguida, s'aprimarà com un clau, perdrà l'humor i la gana i potsèr, desenganyat, dels homes i de les pompes, de la vida mundanal, acabi per fer-se frare benet, dels de Montserrat. Sobre tot si en Mussolini se n'és fet mig any abans. Però, no hi ha perill, per ara de que esdevingui aquest cas, car el cap del Directori es manté amb salut cabal i amb més ganes cada dia de fer feina i d'actuar, fins que hagi girat l'Espanya ço que és diu de dalt a baix, com el qui gira una mitja amb tota tranquil·litat.

Pobres *chicos* de la premsa de Madrid, si els fa triscar! Cada vegada que el veuen tenen d'omplir un cartipàs de propòsits i notícies, d'aclaracions importants, de notes del Directori. Si algú d'ells cobrés encara d'aquell *fondo de reptiles* que diu que està netejat,

ben just pel meu veure, fora, esprés de tant treballar per la misèria amb que els pague cada mes, el cap-de-vall! Molt i molt ha fet fins ara el tresedor general, mes, segons la bastants dies ell mateix vé anunciant la feina important, la tasca que es pot dir sensacional, la *grossa*, en una paraula, encara no l'ha acabat, però creu que la tindrà llesta, si no es té de destorbar, per tot aquesta setnana, o per la setmana entrant, per pogue entregar-la a Espanya abans d'acabar-se l'any.

Què ell ens donarà la *grossa*? No ho haguera cregut mai! A Barcelona, quin riure, quin entusiasme hi haurà, si posa tota l'influència i el prestigi atresorat per tal que la *grossa* ens toqui, ei, vull dir la de Nadal!

No va eixir de Barcelona per a ocupar el lloc brillant, què ara ocupa? Per ventura, no l'han aquí secundat? Doncs, que ens enviï la *grossa* i així quedarem en paus.

FLOK

COSES DE SEMINARI

IV

To de "Domine"

Jo tinc varis amics sacerdots novells amb els quals estudiava i amb els quals m'havia divertit força llicenciosament i havia sostingut converses grasses i groixudes amb complaença meua i llur. Si les parets claustrals de cert Seminari poguessin parlar serien testimonis de grans indecències. Un hom posa anys i seny de mica en mica i la conquesta de les mongetes el fa posar els peus plans i el ésser un home com cal, seriós i poc amant del vici i la disbauxa. Doncs, bé; fa molts pocs dies que anant per la Rambla em topo cara a cara amb un sacerdot condeixeble meu que anava amb un altre sacerdot, també força conegut per mi. A les poques paraules de conversa em digué amb to de "Domine": «Ja fas força bondat?» I jo amb una ironia més punxant encara, li respongué: «Com que et conec de molts anys i recordo forces coses de Seminari, voldries dir-me per què has baixat a Barcelona?» «Home,—respongué ell—això són coses de caràcter íntim». «Molt bé,—vaig replicar.—I tu et creus que la bondat a la qual al·ludeixes no és ben íntima? Recordes, quan estudiàvem junts, que sempre em deies: «Fulana, que ho és de maca! Jo d'allonses!» «Bé, bé,—feu ell—deixem-nos de coses passades».—De manera — li digué—que per la teva banda vols oblidar el passat, fent-me creure que avui ets un altre (potser sí), i en canvi a mi em preguntes si faig bondat. Ja estás bé de sal, ja!»

Caminàrem Rambla amunt, i en sentit contrari venien dues cocots que vestien força lleugerament, i ell se les mirà i se les mirà, i es tombà dues o tres vegades enrera i digué: «Sembla mentida que sigui tolerada tanta indecència». I jo li descobria en els ulls la mateixa sensualitat de vuit anys enrera, i li veia en la cara una expressió de passió incontinent que deia ben clar que les hauria devorades. «Home,—li vaig dir—jo sóc un seglar i no me les miro tant, i àdhuc em faria pena que'm vegessin mirar-me així a dues dones d'aquestes.

Vaig descobrir que era el mateix d'abans i que era com tants altres que recordo i vaig veure que l'únic que havia canviat era jo, i que era jo el qui podia dir-li amb to de "Domine": «Ja fas força bondat?» Ara que també reconec que per a fer certes preguntes indiscretes i poc-soltes s'ha de portar una investidura que vulgui dir: he canviat, i que de fet no sigui res més que un *tapa-rabos* de l'immoralitat vella que encara subsisteix, i aquesta investidura dona un to de "Domine" descomunal.

SALPER

OCELLS DE BANC

IV

Els Empleats

Gafarronets, pinsans, verduers, més mussols que altres coses, hi han a la ferrenya gabiola d'aquest món *borsàtil*.

Els empleats de Banca, vàrem néixer per a estar sempre amb una cama al carrer, altra aguantant-nos a la canya, i no parlo de les altres dues que ens serveixen de ruc per a moltes coses.

Hem demostrat ésser d'aquella nissaga que hereda el vell Boc, per a vergonya de les generacions passades, presents i futures.

No planyeu pas, an aquests ocells en-garjolats, no vuit hores com són de llei, sinó deu, dotze, i quinze moltes vegades, mercès al mal gust estrafolari de l'ocellot de les ulleres tremoloses. Com que el dependent de banca és un ser mig racional i mig bestial domèstic, mancat d'ungles, de bec i de panís, és motiu, que la covardia d'esperit i l'instint de rastrerisme vil, ens porta a l'indiferència total de la societat i de totes les institucions creades baix l'aspecte social.

Morim, els ocellots, entre la fredor de la Banca miserable, amagant el crim que

comet el banquer enganyant al client, si ve de Palautordera o de Vilapiscina.

No ens rebel·lem, si en lloc de llavor de nap ens claven perdigons per a que la mort sia més tràgica.

Abans els *niños góticos* i els fills de *papás bien* els feien entrar en un Banc, com si els portessin a una escola graduada, a fi que als *nenes* els hi ensenyessin de no cobrar mai i no fer enfadar als *jefes*. Més tard, han entrat a les ergastules, els xicotets castigats: en lloc de dur-los els seus pares a la correcció Toribi Durán o Assil Naval, els han col·locat al *Credit*, a l'*Urquijo* o a qualsevol lloc on saben els *papás* que treballaran des de punta de sol fins a darreres hores de nit.

I els ocellons van pujant, pujant, vestint amb plomes grogues i amb un esperit més raquític i mesquí que un verum malaltís.

I l'empleadet, mena de *señorito* amb *marchamo de quiero y no puedo*, ha d'anar vestit de senyor per força; ha de casar-se amb una senyoreta que no sigui cap *Marionette* ni menys *Menequilda*; li ha de fer dur barretet, sabates noves, i guanya en pes net—perquè no hi han propines—cinquanta drets pelats...

Desgraciat que, l'ocell de banca, reclamés les hores extraordinàries!... Sal-

taria del canyar i li obririen de bat-bat la porta per aviar-lo.

Els qui hem nascut amb la ploma de color confós, i no hem sapigut cantar amb pilleria, i anar a les orelles de l'ocellot a contar-li cançons baixes i infàmies contra els demés, hem quedat anònims: som els ocellots bords, que, arraulits en un recó de la gàbia pobra, piulem... piulem... i maleim des del falsio d'ales estupendes i bec de corb, fins al qui més petit que nosaltres, serà demà, carn de Banc, que és la carnadura més groixuda, de gust aspre i que ningú pot empassar-se sense sentir-se empalagat...

I no mereixem llàstima, perquè volem ésser, malgrat el viure crudel i l'estabilitat tèrbola, savis, super-homes, enemics de tota bona organització, i sempre pensem que els demés no són res més que al prop nostre, uns borinots que mai poden aixecar el vol com nosaltres!...

Ara cau un Banc pel pes d'una suspensió; ara en líquida un d'estranger perquè la divisa el parteix pel mig; ara ha de barrar les portes d'un altre que es creia engolir-se a totes les Banques de Barcelona, donant xocolata als clients; ara un *clac*... Va caient el sostre, trontollen les canyes i moren, no de polls, sinó aplastats aquests ocellots, que som la riota dels dependents de comerç, d'in-

dústria i tota la classe obrera, sense distinció d'oficis...

I l'èmul bancari, que ha passat la vida entre xecs, lletres, giros, or, paper moneda, valors, i riquesa, passa a ésser una fallida total, digne d'entrar a la caixa... funerària.

Els empleats joves, o sien ocells de primera volada, tenen odi a mort als ocellots vells, i aquests, cada vegada que veuen a un pinsà tendrer, amb coll d'aletes, botins, sabates rösses i que per agafar el mànec i tremp, es desembotonen els guants, els agafa febra... rebaten els fulls de llibre, i reneugen que en lloc més omplen les banques de barbamecs, on tan poca dignitat té de deixar fondos el comerç, com els banquers que exploten a una colla de nois que surten del *Colegio de San José* o dels *Maristes*...

Una vegada recordo un senyor, per cert acabat fabricant, que em deia:

—Quan entro en un Banc, i vaig a fer-hi entregues, i veig que haig de donar trenta mil pessetes a un mocós, l'ànima em cau als peus, i dic entre mi:

—Això és una casa de Banca o bé una acadèmia d'infants?...

I no m'estranya que el poble retiri els fondos i dipòsits de les cases bancàries, on donen interessos miserables, i construeixi casetes, barraques, fugint de por

A MORT MISTERIOSA DE FELIP DAUDET

Felip Daudet, fill del literat francès, Lleó Daudet, director de l'*Action Française* i diputat per París, i nét de l'excels escriptor Allons Daudet, el dissabte, dia 24 de novembre, a les cinc de la tarda, es suïcidà (segons sembla) tirant-se una bala al pòls dret mentre anava en un taxi pel boulevard Magenta.

Felip Daudet no tenia encara ben bé els quinze anys.

Aquest fet ha interessat tota la premsa parisenca i apassionadament als periodistes per lo molt misteriosa que resulta aquesta mort. Continuen omplint-se columnes i més columnes en els diaris parisenca a causa de les acusacions de l'*Action Française*, primer d'assassinat, després de segrest i corrupció de menors i la denúncia que la *La Libertaire*.

No s'ha apreciat ben bé encara la distribució del temps de Felip Daudet des del dia 20 de novembre, dia que abandonà la seva família, fins al 24, que es suïcidà en un taxi.

El primer de desembre, el diari anarquista *Le Libertaire* publicà unes revelacions estupendes, donant compte de que Felip Daudet, durant

perilosa, durant la qual els pares deuen vigilar més que mai per la bona orientació dels fills.

La premsa francesa fa misteriosa la mort de Felip Daudet per les causes que el poden haver induït al suïcidí. En aquesta edat el suïcidí en si ja és un gran misteri.

L'ARISTOCRÀCIA I ELS GOSSOS

No sóc pas membre de la societat protectora d'animals i plantes, ni crec ésser-ho mai. No obs-

Una colònia de gossos distingits.

tant, jo no sóc cap home hostil als animals ni a les plantes, molt al contrari, m'agraden, però fins al terme just. Jo no sé fer una carícia a un gos, però abans li faré una carícia que no el maltractaré. És un ser que ha criat la naturalesa i és sensible com el demés sers animals i es deu respectar. Acariciar-lo ja és distint. Quan hi han tants fills de l'home que van per aquests mons de Déu sense cap mà que els empari, em sembla que és un sarcasme terrible l'atrevir-se a acariciar un gos.

Quan a Rússia encara actualment, hi ha molts germans que moren de fam i de misèria; quan a Alemanya, hi ha un sens fi de famílies que no poden menjar, és un cas de pura bestialitat veure certes senyores aristòcrates que van amb el gosset al costat, adornat amb llacets, que no pot portar la filla de la seva portera que un poc habillada, faria més goig que aquestes dames. És trist de pensar que el noranta per cent dels mortals es canviarien de seguit amb el gos de certs aristòcrates, amb seguretat de guanyar-hi molt. I es dona el cas de que moltes d'aquestes dames són i volen passar per cristianes exemplars, catòliques, apostòliques i romanes, i tenen el seu gosset, que és l'objecte predilecte, en el qual hi tenen posades totes les seves complacències. I passarà un pobre afollat, trucant misericordiosament la seva porta, demanant un tros de pa que Déu n'hi dó, i aquella dama aristòcrata farà un gest de disgust, i mentre amb les mans blanques i l'ànima negra acariciarà el gosset, que pren llet i s'opressa i dorm en llet exprès com un angelet de Déu, i es dirigirà al captaire i potser amb una veu mig reganyosa li dirà: «Déu us ampari, germà». I li hauria dit *germà* sense que hagi demostrat ésser-n'hi. Aquella dama, moralment, no li és germana. És germana del gos que tant estima.

Es cert que hi han animals privilegiats que es fan estimar, vulgues que no, però no hem de donar mai a un gos l'afecte i la caritat que tant atenen a molts homes. Aquesta aristocràcia—al meu entendre—pot molt bé anomenar-se «aristocràcia de gos».

LA RUHR VENÇUDA

Veritablement el cas de la Ruhr és un desafiament a la política nefasta del Reich, durant aquests anys de post-guerra, i el capital francès. La única perjudicada, en aquesta política d'estira i arrença, és la Ruhr mateixa. La Ruhr que en el gravat que publiquem és la dona que plora vençuda sota els funerals de les mils xemenies i entre els oripells d'una acabalada, caiguda a la misèria, que passa a ésser serventa del capital francès.

Després d'una guerra d'ideals—més aparentment que no pas de fet—en la qual França tirà per terra un imperialisme inhumà que no tenia dret a subsistir en els nostres temps, és ben de dolbre que l'epíleg sigui tan poc elevat. França se'n feu simpàtica destronant l'absolutisme, però avui ens va desil·lusionant amb l'entronització de la burgesia francesa en la Ruhr.

Realment Alemanya ha fet un paper ben porbrissó davant del món amb l'incompliment del tractat de Versalles, incompliment que havia d'ésser castigat d'una manera o altra; però mai arruïnant un país com la Ruhr que avui es troba sotmesa a un capitalisme francès tan menyspreable com l'absolutisme barbra que derrotà.

La raça llatina és la mare del seny i del geni, en la qual ha predominat sempre una perfecció d'ideals i sentiments humanitaris. Per alguna cosa

La Ruhr vençuda pel capitalisme francès

(De Stimplastissimus)

LES DUESCENTES MIL SABATES DE MLE. MISTINGUET

Es necessita ésser bastant sabata per a tenir tants parells de sabates com té aquesta artista francesa.

La senyoreta Mistinguet no és cap artista, ben mirat, és, més que una artista, una sabateria amb-

Mistinguet i les seves sabates

bulant. Però, vaja, el que és a mi, em faria molta consciència tenir doscents mil parells de sabates, o sigui quatre centes mil sabates; i pensar que per aquests mons de Déu hi ha tants fills de mare que van descalços.

Mistinguet ja és bantant vellota; jo no la conec, però un amic meu, que l'ha vista forces vegades, judica que ja té dels quaranta cinc als cinquanta. Però, el viure molt no vol dir pas sapiguer de viure. La vida pot modificar més o menys el nostre temperament, però el qui vé a la vida amb la closca buida, el cor eixut i les mans foradades, és una triple calamitat, i la senyoreta Mistinguet, forçosament ha de trobar-se en aquest cas, perquè suposa un cervell de gat el comprar doscents mil parells de sabates i suposa un cor gens compassiu i unes mans malgastadores. És veritat que aquestes dones tenen cada capritxo que espeterra, però també és veritat que els catalans diem que hi han gustos que mereixen garrotades. És una veritable poca-solta això de tenir doscents mil parells de sabates i fer-se retratar en una revista anglesa com a posseïdora d'aquesta quantitat de calçat i pensar que hi ha tanta gent en el món que es moren de fred perquè no tenen per a abrigar-se i tanta o més que es mor de gana perquè no té per a menjar. Es necessita ésser molt sabata per a tenir tantes sabates.

Lleó Daudet amb son fill Felip que acaba de suïcidar-se.

els quatre dies que precediren al seu suïcidí, visità varies vegades la redacció d'aquest periòdic des d'on adreçà una lletra a la seva mare, després de la qual li remetent-la a Georges Vidal, al que ha llegat els seus poemes i les seves notes d'impressions. Es deixa entreveure que era imbuït d'idees anarquistes que el conduïren al suïcidí.

Són raríssims el cassos de suïcidí a l'edat de quinze anys, quan la vida riu més lluminosa que mai, quan tot té aquell color de rosa que diem nosaltres, encara que és la edat més turbulenta i

Les distraccions del mossèn

—I, doncs, mossèn Ambrós, que ja no va a tirar pa a les oques?
—No! Em diverteixo més a l'Ajuntament fent de regidor espontani.

Melangia

—Ens han deixat de la manera més trista que es pot deixar a un gos: amb la cua entre cames!

al veure gabioles plenes d'ocellots que salten i juguen, i sols fan el sèrio quan undels ocellots els mira o renya, per a fer veure que hi ha qui vetlla per la parrròquia...

I l'amic té tota la raó, i és una veritat que no manca.

Els comerciants sols van a les gàbies per pura necessitat; senten tant fàstic a la Banca, i tanta por al clac, que d'això ve, que les gabioles cauen, i altres, els consellers, al veure que fan mal paper, els avien, duent a la misèria a moltes famílies...

I amb això, tots remembrem amb trist penar, el Banc de Barcelona (tres gàbies): l'Italiana d'Escompte, London County, L'Holandès, el crudel Espanyol de Crèdit, ara el de Xile...

Els ocells han volat... però n'hi han

que a l'estar desorganitzats, branca troben per a aguantar-se.

I ço, és un exemple que ens ensenya a ésser menys xerraires; més reflexius... i estudiar, que més que l'or d'aquestes fastigoses cases amb reixes de presiri, ens hauria d'agradar el pervindre per a assegurar aquest panis, que ens roben miserablement.

EMILI GRAELLS CASTELLS

Aquest número ha passat per la prèvia censura militar

Aquest número ha passat per la prèvia censura militar

REPICS

Chieherin ha enviat una nota al Vaticà en la qual es fixen les condicions per a que acabi la persecució de la qual són víctimes els catòlics a Rússia. En aquesta nota s'exigeix que el Vaticà reconegui el govern dels soviets com a govern de dret.

No sé que li costaria al Vaticà de reconeixer-lo? No deia el Papa en una encíclica que tots els pobles, totes les llengües i tots els homes eren iguals per a l'Església de Déu? Doncs sense baxar en inquisicions polítiques els el reconeixeria. No és de fet? Doncs, per què no pot ésser-ho de dret també?

El propagandista bilbaí Pérez Solís, millora decididament en l'enfermetat que ve sofrint i sembla que dintre molt pocs dies podrà deixar l'Hospital.

No cal dir com ens en alegrem, perquè En Pérez Solís és una de les poques coses bones que han sortit d'aquella terra.

Llegim aquest telégram:

Un grup de feixistes ha invadit la casa de l'ex president de ministres senyor Nití, causant en ella greus desperfectes.

Ja ho sabeu, llegidors, tant o més bé que jo. Fa pocs dies que s'abatiren, molt poc, certes subsistències. Avui tornen a ésser més altes que mai. Jo em penso que tot això ha sigut seguint l'exemple dels saltimbanquis, que reculen per tenir més esbranzida i pujar més amunt.

Qualsevoldia us faré l'elogi del caliquenyo, però dels caliquenyos bons, que avui ja és difícil de trobar-ne. En canvi corren una classe de caliquenyos que ni per a llençar. Jo tan sols de veure'ls ja tinc vòmit.

L'altre dia vaig sentir un sermó—cosa estranya perquè d'això no en gasto—i cregueu que em vaig divertir de debò. Parlava de la moda i dels escots i de les faldilles curtes i de les mitges reixades, però tan al viu, que m'hi vaig engrescar de debò, tant, que al sortir de la casa de Déu vaig anar a la casa del dimoni i estic segur que això ho van fer molts dels que l'escoltaren. No sé pas les dones on devien anar, però em sembla que d'aquella feta es van treure les faldilles i les mitges i l'escot i... bueno prou! Predicant així fan una obra molt gran aquesta gent. Sobre tot es fan moltes parroquianes.

Estem per dir un disbarat, però no podem menys que recloure'l al pap.

Mal per mal, val la pena que torni l'Alba. Per a veure com s'apuja el cafè, el sucre, els ous, les mongetes, l'oli, l'arròs... i els lloguers, val més que governi aquell home, que amb això de les subsistències no prenen els acaparadors el pèl al Govern com ara, i l'Alba els tenia a rotllo...

Al Marqués de Cortina, amb motiu d'una col·lecta popular, l'invitaren a que donés una quantitat per als pobres.

I ell, com Creso de la Banca, diuen que digué: —Jo donar pessetes? Fos per a reventar una

vaga, bé; però per tísics? Mal com no es moren tots.

Aquest és el gran Cortina, una de les persianes transparents d'aquest poble que geia dominat per destalles polítiques i humanes.

Els despedits de l'Escorxador, amb motiu de les bèsties tísiques i el joc de l'oca, tan córrer per tot que e padrins els tornaran a col·locar al antic empleo.

Ja ho veurem. No creiem que després d'una immoralització i escàndol del públic, permetin els expedientadors rifar-se del poble i jugar impunement amb llur vides.

Nosaltres estem al *santo*... i vigilem com cucaferes.

Al Pont de Dragó de Sant Andreu, dissabte passat caigué una nova víctima.

INRI als ex Tinentes Alcaldes Cararach, La-porta, i regidors Viñas, Jover i Iglesias Abelló, que permeten que la Companyia permetés aquest crim deshonrós, sense posar fi en el maleït pont.

Els preocupava més altres coses, que no pas la vida dels que han mort!... veritat?...

Els andreuencs deuen felicitar i fer actes d'homenatge an aquests ex cacics del districte.

Els patrons forners, amb un sarcasme vil, publicaren una nota que ha merescut el despreci de la gent obrera...

Senyors! Sant Honorat deuria escupir-los hi a la cara per jueus i explotadors...

A rebalçar el pa, deuriem obligar-los, i no venir amb notes i plors de *cocodrilo*...

Ja us coneixem herbetes... que sou merdúes!...

Ha sigut novament clausurat el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria d'aquesta ciutat.

Heu's aquí una nova que plaurà força als amos de cafès i bars, perquè es faci que pesquin uns quants parroquians, dels deu mil socis del Centre que ara no sabran on fer petar la claca.

En Puig i Cadafalch s'esforça en demostrar que la situació econòmica de la Mancomunitat es ferma, que el seu actiu munta més que el seu passiu, que no li poden minvar les naturals fonts d'ingressos...

Així ho volem creure i tant-de-bò que també ho poguem veure

D'AQUÍ POCs DIES, SORTIRÀ

L'ALMANAC DE
La Campana de Gràcia
per a l'any 1924

Text i dibuixos de gran actualitat

Imp. LA CAMPANA I L'ESQUELLA, Oim, 8.—Barcelona